Evoluția conceptului de „trădare” în tradiția medievală

Victoria COJOCARU

Istoria medievală a Moldovei prezintă numeroase cazuri de trădare, aceasta fiind considerată cea mai gravă infracțiune pe care o putea săvârși o persoană. Pentru a cerceta fenomenul trădării este strict necesar ca inițial să definim conceptul de „trădare”, analiza aspectelor pe care le prevede acest concept fi ind în istoriografi a din domeniu foarte tangențial abordată.

Conceptul de „trădare”, numit în tradiția medievală românească „hiclenie” este privit doar cu semnifi cația sa politică, de „înaltă trădare” (*lesse majestatis*) și doar atunci când boierii încălcau jurământul de credință depus domnului afl at în exercițiul funcțiunii. Aceasta era sensul primar al termenului, ca o analiză ulterioară, mai profundă, să poată permite cerce-tarea fenomenului văzut ca răspuns la acțiunile sau politicile reprobabile ale Domnului. Pentru identifi carea adecvată a circumstanțelor infracțiunii de trădare este necesară cercetarea și elucidarea tuturor circumstanțelor, deci contextualizarea fenomenului respectiv. Treptat, hiclenia ca un delict îndreptat strict contra persoanei Domnului a început să fi e interpretată ca o crimă împotriva puterii suzeranului, necesitând de a fi luate în calcul noi implicații ale infracțiunii.

Din cele menționate, putem conclude că trădarea ca infracțiune medievală nu poate fi catalogată ca una simplă, în ecuație fi ind incluse mult prea multe aspecte care necesită a fi luate în calcul, și doar o cercetare amănunțită a documentelor istorice permite stabilirea tabloului complet a evoluției conceptului dat.